

HOMO'POLY

Somewhere over the rainbow: discussions on homosexuality in schools across Europe

SUMMARY – TR

Bu yayın 15 Avrupa ortaokulu ve yükseköğretim kurumunun ortaklığının ürünüdür. İlgili ortaklık 2016 sonunda Avrupa Komisyonu'nun ERASMUS+ programı içindeki stratejik ortaklığı (KA2) himayesinde başlamıştır ve 2019 Ağustos ayına kadar devam edecektir. Avrupa Komisyonu, bu ortaklığı seçerek ve finansal olarak destekleyerek, homofobik - transfobik davranışa acilen karşı koymanın öneminin altını çizer. Bu ortaklık tarafından desteklenen "Homopoly" projesi, LGB öğrencilerin okul hayatlarının iyileştirilmesi amacıyla, homoseksüelliğin daha anlaşılır ve kabul edilebilir olması yolunda çalışmaktadır.

Projeye dâhil olan 8 ülke homoseksüellikle ilgili birbirinden oldukça farklı uygulamalara ve tarihe sahiptir. Hollanda gay haklarının öncüsü bir yer iken, Macaristan gayler ve biseksüeller için hızla azalan yurttaş bir yer olma gerçeğiyle yüzleşmektedir. Dini inançlar homoseksüelliği Türkiye'de, Polonya'da ve -daha az ölçüde- İspanya'da ZOR bir konu kılarken; Birleşik Krallık kendisini yenilikçi olarak tanımlamakta fakat uygulamada bunun gerisinde kalmaktadır. Belçika homoseksüelliği oldukça rahat bir şekilde kucaklar görünse de, burada bile, eşit haklar, korumalar ve olanaklar halen LGBT topluluğunu sıklıkla atlıyor.

Burada toplanan çalışmalar bu yönelimleri daha detaylı olarak inceliyor ve homoseksüelliğin Avrupa'da nasıl ve neden ayrılık yaratan bir konu olduğunu (veya artık olmadığını) aydınlatıyor. Kapsamı daraltmak için, kitap öğretmenlerin, öğrencilerin ve ailelerin homoseksüelliğe yönelik tutumlarını sekiz katılımcı ülkede araştırmıştır. Eşsiz bir kapsamda olan; öğrencilerden, öğretmenlerden ve velilerden sağlanan anket sonuçları gençlerin homoseksüelliği nasıl gördüğü ve okulların onların görüşlerini şekillendirmede nasıl bir etkiye sahip olduğunu anlamada bir başlangıçtır. Çalışma veri toplama yöntemini özetlemekte ve sonuçlar ile anahtar bulguları sunmaktadır. Bu sekiz ülkede homoseksüellik üzerine yapılan ilk nitel çalışma olduğu için, çalışmanın sonuçlarının bu alandaki politika önerilerine rehberlikte yardımcı olacağından eminiz.

Bunun ardından, ilk ülke çalışması Belçika üzerinde duruyor. Yazarlar Flaman eğitim sisteminin konuyla ilgili yönleri kadar homoseksüellikle ilgili Belçika'daki farklı yasal yönleri inceliyorlar. Son olarak, makale bu meselelere günlük öğretimde nasıl yaklaşılabilirliğini göstererek bir öğretmenin gözünden her günkü sınıf uygulamasını inceliyor.

İkinci çalışma Almanya ile ilgili. Almanya tarihindeki homoseksüelliğe genel bakışın ardından, çalışma iki Alman federal bölgesindeki cinsel eğitim müfredatı ve kılavuzunu karşılaştırıyor. Ayrıca

HOMO'POLY

homoseksüellik konusunun kıdemli ve kıdemsiz öğretmenlerin başlangıçtaki ve devam eden eğitimlerinde nasıl ele alındığını inceliyor. Son olarak, homoseksüelliğin tüm orta okullarda ve üniversitelerde kabullenilmesini teşvik eden seminer ve çalıştayları okullarla işbirliği içinde düzenleyerek örnek olan dış projeler ve kuruluşlar tanımlanacaktır.

Al Gore'un kitabından ve "Uygunsuz Gerçek" adlı filminden esinlenerek, üçüncü ülke çalışması Macaristan'ı ele almaktadır. Bu bölüm LGBT topluluğunun geçmişteki ve günümüzdeki hali kadar, Macaristan'ın çeşitlilik tarihi hakkında da kapsamlı bir özet sunmaktadır. Macar anayasasının LGB topluluğuna eşit davranmakla ilgili nasıl ve hangi araçlardan yararlandığına geçmeden önce Macaristan'ın 2017'deki kanun değişikliğinde homoseksüelliğe nasıl yer verdiğini inceliyor. Son bölüm öğretmenlerin farkındalık ve anlayış geliştirmek için nasıl farklı araçları olduğu konusunu da içeren homoseksüelliğin eğitimdeki yerine dokunuyor.

Dördüncü makale Polonya tarihinde LGBT topluluğu ile nasıl geçinildiğini inceliyor. Terminolojinin kaynağını hatırlatıyor ve yüzyıllar boyu homoseksüelliğin nasıl farklı algılandığını bununla birlikte bugün kendi cinslerine ilgi duyan kadın ve erkeklere yapılan farklı uygulamanın olduğunu özetliyor. Okullar homoseksüel öğrenciler için güvenli bir yer olmadığı-ışağılama yaygın olduğu ve bu konu müfredatta ve sınıf içinde yer almadığı için-genç insanlar şiddetli zorluklarla yüzleşiyor. Özetlemek gerekirse Polonya homoseksüelliği kabul etmek ve anlamaktan oldukça uzak ve LGBT bireylere (özellikle gençlere) nasıl davranılması gerektiği halen endişe edilmesi gereken bir konu.

Sıradaki, İspanya ile ilgili makale hem eğitimde hem de daha genel olarak toplumda homoseksüelliğe yönelik mevcut sosyal tutumları inceliyor. İspanya'nın yakın tarihine retrospektif bir bakış, genel olarak eğitim modellerinde ve özel olarak da cinsiyet eğitiminde köklenmiş, cinsiyetin ve homoseksüelliğin sosyal bir husus olması gerçeğini inceliyor. Bu bölümde, ortaöğretimde homoseksüelliğin durumu, okul dışında gerçekleşen girişimler ve yeni modellerin ortaya çıkmasıyla homoseksüelliğin nasıl değer kazanabileceğine örnek olması bakımından İspanyol edebiyatında homoseksüel topluluğun temsili konularından bahsedilecektir.

Hollanda ile ilgili olan altıncı ülke çalışması, Hollanda halkının LGBT topluluğunu nasıl gördüğünü ve bulduğumuz farklı tutumları hangi faktörlerin şekillendirdiğini inceliyor. LGBT öğrenciler için hayatın daha zor olduğunu ve –her ne kadar iddialı olsa da uygulamada geride kalan- LGBT ile ilgili Hollanda eğitim politikası ve müfredatını belgelerle kanıtlayarak; genç insanlara ve okullara yakından bakıyor. Son olarak, makale; kültürel çeşitlilik, siber zorbalık ve sosyal tutuculuğu içeren bazı anahtar önceliklere değiniyor.

Yedinci çalışma Türkiye üstünde duruyor. Türk insanı, homoseksüellik hakkında, binlerce yıllık tarih, din, coğrafya ve benzer özellikler tarafından şekillenen benzer yorumlara sahip. Bu ülke çalışması Türkiye'de homoseksüelliğin tarihi geçmişini ve bunun eğitim ve bugünkü eğitim sistemi (müfredat, eğitim programları ve benzeri) içindeki yerini sunmaya yönelik bir girişimdir.

Sekizinci ve sonuncu ülke çalışması Birleşik Krallık üstünde odaklanıyor. Araştırma genç insanların cinsiyetleri ile ilgili konuşmakta daha rahat olduklarını fakat öğretmenlerin öğrenme

HOMO'POLY

ortamını heteroseksüelliği normal görme eğilimleriyle şekillendirdiğini göstermektedir. Bu makale Kumashiro'nun, müfredatı bir cinsel metin olarak anlayan, öğretmenleri cinsiyet ve cinsellikle ilgili normal ideallerini sorgulamaya iten, eşcinselliği öğretme ile ilgili çalışmasını tanıtıyor. Böyle yaparak, başka oluş şekillerinin de mümkün olduğunu ikili mantığı zorlayarak normalleştirmeye çalışıyor (Sedgwick, 1991, 2003, 2013).

Son olarak, yöntem üzerine bir not: Öncelikle, anahtar bulguları yakalamak ve alfabetik olarak giden ülke çalışmalarına bir temel oluşturmak için karşılaştırmalı çalışma listeleniyor. Tüm ülke çalışmaları ortak ülkeler tarafından yazıldı ve bu yüzden tarz ve yaklaşım bakımından birbirlerinden farklılar. Fakat hepsi ülke özelindeki kriterleri ve yazarların geniş deneyimlerini yansıtıyor. Birçok Avrupa ülkesinin benzer çalışmalar yaptığını kabul etmemizle beraber bu yayın kendisini Homo'poly'e katılan sekiz ülke ile sınırlandırmıştır.

Sizi internet sayfamız www.homopoly.eu i ziyaret etmeye davet ediyoruz. Bu yayın Homo'poly'nin homoseksüelliğin okullardaki anlaşılması ve kabulü ile ilgili geliştireceği kaynakların ilkidir. Sizi gelecekteki güncellemeler ve düşünce alışverişı için çevrimiçi görmekten mutluluk duyarız.